

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

ARVAMUSED

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

7. november 2008,

komisjoni otsuse eelnõu kohta, millega luuakse Euroopa Pangandusjärelvalve Komitee

(CON/2008/63)

(2009/C 45/01)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

10. oktoobril 2008 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Komisjoni teenistusest taotluse avaldada arvamust komisjoni otsuse eelnõu kohta, millega luuakse Euroopa Pangandusjärelvalve Komitee (edaspidi „otsuse eelnõu“). Otsuse eelnõu peaks asendama komisjoni novembris 2003 vastu võetud otsust ⁽¹⁾.

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 105 lõikel 4, kuna otsuse eelnõu mõjutab ELi ühe finantsteenuste komitee struktuuri ja tegevust ning puudutab Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) kaasabi seoses krediidiasutuste usaldusnõuetega seotud põhimõtete sujuva teostamisega ja rahandussüsteemi stabiilsusega, millele osutab asutamislepingu artikli 105 lõige 5. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

1.1. 2008. aasta mais soovis majandus- ja rahandusministrite nõukogu (ECOFIN), et komisjon vaataks läbi komisjoni otsused 3. astme komiteede asutamise kohta ja annaks komiteedele eriülesande edendada järelvalve alast koostööd ja rollide lähenemist finantsstabiilsuse riskide hindamisel, ning ECOFIN nimetas konkreetseid võimalikke ülesandeid ⁽²⁾. ECOFINi järeldustes osutatakse ka teatavatele asjaoludele, mida tuleks arvesse võtta 3. astme komitee rolli arendamisel seoses ELi tasandil finantsstabiilsuse jälgimisega ja ECOFIN soovis eelkõige, et Euroopa Pangandusjärelvalve Komitee (Committee of European Banking Supervisors, CEBS) ja EKPSi pangandusjärelvalve komitee (Banking Supervision Committee, BSC) tagaksid omavahelise tõhusa ja kohase ülesannete jaotuse ⁽³⁾. Seda arvesse võttes teetab EKP üldjoontes otsuse eelnõu, kui komisjoni poolt tehtavad muudatused on kooskõlas

⁽¹⁾ Komisjoni 5. novembri 2003. aasta otsus 2004/5/EÜ Euroopa pangandusinspektorite komitee loomise kohta (ELT L 3, 7.1.2004, lk 28).

⁽²⁾ Nõukogu järeldused ELi järelvalveraamistiku ja finantsstabiilsuse meetmete kohta, mille ECOFIN kiitis heaks 14. mail 2008, lk 3 kuni 5, avaldatud

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st08/st08515-re03.et08.pdf>

⁽³⁾ Nõukogu järeldused, lk 5–6.

2007. aastal kujundatud Lamfalussy raamistiku läbivaatamise järeldustega ⁽¹⁾, milles andis oma panuse ka eurosüsteem ⁽²⁾. Samuti märgib EKP, et 2008. aasta oktoobris pärast äsjaseid finantsturgude arenguid rõhutas Euroopa Nõukogu Euroopa finantssektori järelevalve tugevdamise vajadust, eelkõige Euroopa tasandil järelevalve koordineerimise tõhustamist ⁽³⁾. Eelkõige toetas Euroopa Nõukogu kõrgetasemelise töörühma loomist komisjoni poolt ⁽⁴⁾. Seda arvesse võttes rõhutab EKP, et käesolevas arvamuses väljendatud konkreetsete märkused ei mõjuta võimalikku edasist panust laiemas kõrgetasemelise töörühma tööd käsitlevas arutelus.

- 1.2. EKP toetab CEBSi tööd rahaliselt ja tehniliselt. Finantsturgude hetkearengud kinnitavad ja rõhutavad tiheda koostöö ja teabevahetuse vajadust järelevalve asutuste ja keskpankade vahel, mida praegu näitab CEBSi ja BSCi tihed koostöö regulaarsel riskihindamisel ja finantsstabiilsuse jälgimisel.
- 1.3. EKP toetab eesmärgiks olevat suuremat kooskõla komisjoni otsuste vahel, millega asutati Lamfalussy järelevalvekomiteed (3. astme komiteed), s.o CEBS, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors, CEIOPS) ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee (Committee of European Securities Regulators, CESR) ⁽⁵⁾; asjakohastel juhtudel võib komisjon arvesse võtta ka käesoleva arvamuse konkreetseid märkusi seoses otsuse eelnõuga, mis käsitlevad teisi 3. astme komiteesid, mille osas EKP-ga ei konsulteeritud.

2. Konkreetsete märkused

2.1. CEBSile pandud uued ülesanded (artikkel 4)

Otsuse eelnõus osutatud uute ülesannetega seoses on EKP-l järgmised märkused:

Esiteks, EKP toetab otsuse eelnõu viiteid 3. astme komiteele seoses järelevalveasutuste vaidluste lahendamise menetluse ja ülesannete delegeerimisega ⁽⁶⁾. Kõik 3. astme komiteed on hiljuti vastu võtnud vaidluste lahendamise korra, mille eesmärgiks on järelevalveasutuste vaheliste võimalike vaidluste lahendamine ja ühise seisukoha leidmine, samuti igapäevase asutustevahelise koostöö tõhustamine ja järelevalve ühtsuse tugevdamine ⁽⁷⁾. Kuna selle sätte reaalne toime on praktikas katsetamata, oleks soovitatav selle rakendamist läbi vaadata sobival ajal. Seoses CEBSi rolliga, mis seisneb järelevalveasutuste vaheliste ülesannete delegeerimise lihtsustamises, leiab EKP, et see areng võib osutada kasulikuks järelevalveasutuste vahelise piiriülese ülesannete jagamise tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamisel ning aidata piiriüleste pangakontsernide ja järelevalveasutuste vahelist koostööd sujuvamaks muuta.

Lisaks sellele osutab otsuse eelnõu CEBSi panusele ühenduse õigusaktide ühtsel rakendamisel ja ühetasolisel kohaldamisel seoses mittesiduvate suuniste, soovitude ja standardite vastuvõtmisega ⁽⁸⁾. Võttes arvesse järelevalve ühtsuse tähtsust Euroopa finantsüsteemi tulemuslikul lõimumisel, soovib EKP osutada muude CEBSi ülesannete kõrval ka komitee osale seoses eksperthinnangute kasutamise eespool nimetatud meetmete praktilise kohaldamise läbivaatamise lihtsustamisel.

⁽¹⁾ Komisjoni teatis, Lamfalussy menetluse läbivaatamine — järelevalve ühtsuse tugevdamine, KOM(2007) 727 (lõplik).

⁽²⁾ „Review of the Lamfalussy framework — Eurosystem contribution”, november 2007, avaldatud EKP kodulehel www.ecb.int

⁽³⁾ Euroopa Ülemkogu Brüsselis — 15.–16. oktoober 2008 — eesistujariigi järeldused, punkt 8. Järeldused on avaldatud veebilehel

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/Applications/newsRoom/related.asp?BID=76&GRP=14127&LANG=1&cmsId=339

⁽⁴⁾ Vt komisjoni teatis „From financial crisis to recovery: A European framework for action”, KOM(2008) 706 (lõplik), 29. oktoober 2008, avaldatud veebilehel

http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/COMM_20081029.pdf

⁽⁵⁾ Vt otsuse eelnõu põhjendust 6.

⁽⁶⁾ Vt otsuse eelnõu põhjendust 14 ja artikli 4 lõike 1 punkti a vaidluste lahendamise osas ning põhjendust 17 ja artikli 4 lõike 1 punkti d delegeerimise osas.

⁽⁷⁾ Vt CESRi vaidluste lahendamise korra protokoll CESR/06-286b, august 2006, CESRi kodulehel <http://www.cesr-eu.org>, vaidluste lahendamise korra protokoll, 25. september 2007, CEBSi kodulehel <http://www.c-eps.org>, ja vaidluste lahendamise korra protokoll kindlustuse ja pensionijärelevalveasutuste vahel, CEIOPS-DOC-14/07, oktoober 2007, CEIOPSi kodulehel <http://www.ceiops.eu>

⁽⁸⁾ Otsuse eelnõu artikkel 3.

Teiseks, EKP märgib, et kooskõlas nõukogu poolt 14. mail 2008. aastal vastu võetud järeldustega kujundab komisjon CEBSi rolli suuniste kehtestamisel, mis tagavad järelevalvekolleegiumide tõhusa ja järjepideva toimimise ⁽¹⁾. See peegeldab algatust seoses kapitalinõuete direktiivi ⁽²⁾ läbivaatamisega, mille eesmärgiks on järelevalvekolleegiumide õigusliku aluse tõhustamine. Selles suhtes soovib EKP rõhutada järjekindluse tagamise olulisust otsuse eelnõu ja eespool nimetatud direktiivide sätete vahel.

2.2. CEBSi ja BSCi vaheline koostöö (artikkel 5)

Kooskõlas ECOFIN-lt saadud pädevusega tagada CEBSi ja BSCi vahel tõhus ja kohane ülesannete jaotus ⁽³⁾, osutab komisjon vajadusele vältida nende kahe komitee ülesannete kokkulangevusi ⁽⁴⁾. Komisjon on kokku leppinud, et ülesannete jaotus peaks mingil määral põhinema usaldusnõuete makro- ja mikroanalüüsi vaheteol ⁽⁵⁾. Selles suhtes rõhutab EKP ka varasemas arvamuses öeldut, et oluline on tunnustada BSC rolli, mis on juba kujunenud usaldusnõuete makrotasandil arengute jälgimise raames ⁽⁶⁾. Otsuse eelnõu osutab asjaolule, et finantsstabiilsuse tagamiseks on järelevalvekomiteede tasandil vaja võimalike piiriüleste ja sektoriüleste riskide varases staadiumis tuvastamise süsteemi ning et selles suhtes tuleb CEBSil täita pangandussektoris mikrotasandil usaldusnõuetele riskide tuvastamise ülesannet ja selle tulemustest regulaarselt aru anda ⁽⁷⁾. Selles suhtes on EKP-l järgmised märkused.

Esiteks, EKP rõhutab, et otsuse eelnõu viide BSCi ja CEBSi koostööle peaks olema positiivsem ning kajastama senist koostööd kolme 3. astme komitee ja BSCi vahel. Seetõttu peaks otsuse eelnõu mitte osutama vajadusele vältida BSCi tööga kokkulangevusi, vaid rõhutama tiheda koostöö vajadust nende komiteede ja BSC vahel ⁽⁸⁾.

Lisaks on CEBS ja BSC juba kokku leppinud omavahelise koostöö korraldamises seoses regulaarse riskide hindamise ja finantsstabiilsuse jälgimisega, eesmärgiga vältida töö dubleerimist. Oma volitustega kooskõlas keskendub BSC finantsüsteemi ja pangandussektori peamiste usaldusnõuete riskide tuvastamisele; seevastu CEBS keskendub võimalike riskide määratlemisele, järelevalve probleemidele ja võimalikule tegevuspoliitikale.

Teiseks, otsuse eelnõu kohaselt peab CEBS vajadusel teavitama teisi järelevalvekomiteesid, rahandusministeeriume ja keskpanku võimalikest või peatsetest probleemidest, et võimaldada õigeaegne preventatsioon või meetmed ⁽⁹⁾. EKP soovib seda sätet täpsustada, et vältida võimalike probleemide konfidentsiaalsusega, juhul kui järelevalveteavet konkreetsete pankade kohta edastatakse rahandusministeeriumidele.

⁽¹⁾ Otsuse eelnõu artikli 4 lõike 1 punkt e.

⁽²⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ seoses keskasutustega seotud pankade, teatavate omavahendite kirjade, suure riskide kontsentreerumise, järelevalvesüsteemide ja kriisijuhtimisega, KOM(2008) 602 (lõplik). Kapitalinõuete direktiiviks peetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuestisõnastamine) (ELT L 177, 30.6.2006, lk 1) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/49/EÜ investeerimisühingute ja krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (uuestisõnastamine) (ELT L 177, 30.6.2006, lk 201).

⁽³⁾ Nõukogu järeldused ELi järelevalveraamistiku ja finantsstabiilsuse meetmete kohta, mille ECOFIN kiitis heaks 14. mail 2008, avaldatud veebilehel

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st08/st08515-re03.en08.pdf>

⁽⁴⁾ Otsuse eelnõu põhjendus 21 ja artikli 5 lõige 5.

⁽⁵⁾ Euroopa Komisjon (siseturu peadirektoraat), „Public Consultation Paper on amendments to Commission Decisions establishing CESR, CEBS & CEIOPS”, 23. mai 2008, avaldatud veebilehel

http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/consultation_en.pdf

⁽⁶⁾ EKP 20. veebruari 2004. aasta arvamuse CON/2004/7, Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 85/611/EMÜ, 91/675/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 94/19/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2000/12/EÜ, 2002/83/EÜ ja 2002/87/EÜ, et kehtestada uut finantsteenuste komitee organisatsioonilist struktuuri (ELT C 58, 6.3.2004, lk 23) punkt 7.

⁽⁷⁾ Otsuse eelnõu põhjendus 20 ja artikli 5 lõike 2 esimene lõik.

⁽⁸⁾ CEBSi ja BSCi tihedale koostööle viitab ka läbivaadatud CEBSi põhikirja, mis jõustus 10. juulil 2008 ja mis on avaldatud CEBSi kodulehel <http://www.c-bs.org> (vt näiteks CEBSi põhikirja artikleid 1.4, 4.5 ja 6.4).

⁽⁹⁾ Otsuse eelnõu artikli 5 lõige 1.

Kolmandaks, otsuse eelnõu kohaselt peab CEBS vähemalt kord kvartalis esitama oma hinnangu pangandussektori peamiste riskide ja nõrkade kohtade kohta komisjonile, majandus- ja rahanduskomiteele (Economic and Financial Committee, EFC) ja Euroopa Parlamendile ⁽¹⁾. BSC kogemus seoses usaldusnõuete makroanalüüsi tulemuste esitamisega EFC-le osutab, et tavalisel ajal oleks aruandlus kohasem kaks korda aastas.

2.3. Finantskonglomeraadid (artikkel 11)

Otsuse eelnõu kohaselt peab finantskonglomeraatide järelevalve alane koostöö CEBSi ja CEIOPSi vahel toimuma finantskonglomeraatide ühiskomitees (Joint Committee on Financial Conglomerates). Kuna EKP juba osaleb senise ajutise finantskonglomeraatide töörühma (Interim Working Committee on Financial Conglomerates) töös, samuti Euroopa finantskonglomeraatide komitee (European Financial Conglomerates Committee) töös, tuleks tema vaatlejastaatus komisjoni ja CESRI kõrval ära märkida.

2.4. Kvalifitseeritud häälteenamus (artikkel 14)

7. oktoobril 2008 toetas ECOFIN järelevalveasutuste poolt 3. astme komiteedes saavutatud kokkulepet viia nende põhikirjades sisse otsuste tegemine kvalifitseeritud häälteenamusega ⁽²⁾. Otsuse eelnõu kohaselt on CEBSi otsuse jaoks nõutav 1) vähemalt kvoot 255/345 kaalutud häältest ja 2) liikmesriikide liithäälteenamus ⁽³⁾. Seevastu CEBSi põhikirja kohaselt on otsuse jaoks vaja vähemalt 255 poolthäält, mille on andnud vähemalt kaks kolmandikku liikmesriikidest. EKP märgib, et mõlemad kvalifitseeritud häälteenamuse menetlused on sätestatud asutamislepingus ⁽⁴⁾. Siiski soovib EKP õigusselguse huvides tagada hääletamisreeglite vaheline kooskõla otsuse eelnõu ja CEBSi põhikirja vahel, milleks võib olla vajalik otseviide vastavale asutamislepingu sättele otsuse eelnõus.

3. Muudatusettepanekud

Muudatusettepanekud, mille puhul eespool osutatud ettepanekud eeldavad otsuse eelnõu muutmist, on toodud lisas.

Käesolev arvamus avaldatakse EKP veebilehel pärast Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee asutamise otsuse vastu võtmist ja avaldamist komisjoni poolt.

Frankfurt Maini ääres, 7. november 2008

EKP asepresident
Lucas D. PAPADEMOS

⁽¹⁾ Otsuse eelnõu artikli 5 lõige 2.

⁽²⁾ Nõukogu 7. oktoobril 2008 kokku lepitud järeldused, avaldatud veebilehel http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/103250.pdf

⁽³⁾ Otsuse eelnõu artikkel 14.

⁽⁴⁾ Asutamislepingu (viimati muudetud seoses Bulgaaria ja Rumeenia Euroopa Liiduga liitumisega) artikli 205 lõige 2 sätestab kaks võimalust. Olenevalt nõukogu õigusakti liigist, s.o kas asutamislepingu kohaselt tuleb õigusakt vastu võtta komisjoni ettepanekul või mitte, tuleb otsus vastu võtta vähemalt 255 poolthäälega, mille on andnud i) liikmete enamus või ii) vähemalt kaks kolmandikku liikmeid.

LISA

MUUDATUSETTEPANEKUD

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanek
<p>Muudatus 1 Otsuse eelnõu artikkel 21</p>	
<p>(21) Piiriüleste küsimuste asjakohaseks käsitlemiseks tuleks komitee tegevust koordineerida Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee tegevusega. See on eriti oluline finantsstabiilsust ohustavate sektoriüleste riskidega tegelemisel. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ülesannete kattuvuse vältimisele Euroopa Keskpankade Süsteemi pangajärelevalve komiteega.</p>	<p>(21) Piiriüleste küsimuste asjakohaseks käsitlemiseks tuleks komitee tegevust koordineerida Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee tegevusega. See on eriti oluline finantsstabiilsust ohustavate sektoriüleste riskidega tegelemisel. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ülesannete kattuvuse vältimisele Euroopa Keskpankade Süsteemi pangajärelevalve komiteega. Komitee peab tihedat koostööd tegema ka Euroopa Keskpankade Süsteemi pangajärelevalve komiteega.</p>
<p><u>Selgitus</u> — vaata arvamuse punkti 2.2</p>	
<p>Muudatus 2 Otsuse eelnõu artikli 4 lõike 1 (uus) punkt g</p>	
	<p>g) aitab kaasa komitee poolt välja antud mittesiduvate suuniste, soovitude ja standardite tegeliku rakendamise läbivaatamisel</p>
<p><u>Selgitus</u> — vaata arvamuse punkti 2.1</p>	
<p>Muudatus 3 Otsuse eelnõu artikli 5 lõige 2</p>	
<p>2. Komitee esitab vähemalt kord kvartalis komisjonile, majandus- ja rahanduskomiteele ja Euroopa Parlamendile hinnangu, milles käsitletakse pangandussektori mikrousaldatavussuundumusi, potentsiaalseid riske ja nõrku kohti.</p>	<p>2. Komitee esitab vähemalt kord kvartalis kaks korda aastas komisjonile, majandus- ja rahanduskomiteele ja Euroopa Parlamendile hinnangu, milles käsitletakse pangandussektori usaldusnõuete mikrousuundumusi, riske ja nõrku kohti.</p>
<p><u>Selgitus</u> — vaata arvamuse punkti 2.2</p>	
<p>Muudatus 4 Otsuse eelnõu artikli 5 lõige 4</p>	
<p>4. Komitee peab tegema tihedat koostööd Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteega ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komiteega, et tagada piisav sektoriüleste arengute, riskide ja nõrkade kohtade käsitlemine.</p>	<p>4. Komitee peab tegema tihedat koostööd Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteega ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komiteega ning Euroopa Keskpankade Süsteemi pangajärelevalve komiteega, et tagada piisav sektoriüleste arengute, riskide ja nõrkade kohtade käsitlemine.</p>
<p><u>Selgitus</u> — vaata arvamuse punkti 2.2</p>	

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanek
Muudatus 5	
Otsuse eelnõu artikli 5 lõige 5	
5. Komitee peab erilist tähelepanu pöörama ülesannete kattuvuse vältimisele Euroopa Keskpankade Süsteemi pangajärevalve komiteega.	5. Komitee peab erilist tähelepanu pöörama ülesannete kattuvuse vältimisele Euroopa Keskpankade Süsteemi pangajärevalve komiteega.
<u>Selgitus</u> — vaata arvamuse punkti 2.2	
Muudatus 6	
Otsuse eelnõu artikkel 11	
Finantskonglomeraatide järevalve valdkonnas toimub koostöö komitee ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensioonide Järevalve Komitee vahel finantskonglomeraatide ühiskomitees. Komisjon ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalve Komitee kutsutakse finantskonglomeraatide ühiskomitees vaatlejana osalema.	Finantskonglomeraatide järevalve valdkonnas toimub koostöö komitee ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensioonide Järevalve Komitee vahel finantskonglomeraatide ühiskomitees. Komisjon ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalve Komitee ja Euroopa Keskpank kutsutakse finantskonglomeraatide ühiskomitees vaatlejana osalema.
<u>Selgitus</u> — vaata arvamuse punkti 2.3	